AHMET TELLİ

HÜZNÜN İSYAN OLUR

türkiye yazıları

HÜZNÜN İSYAN OLUR ● AHMET TELLİ

HÜZNÜN İSYAN OLUR

Ahmet Telli

TÜRKİYE YAZILARI YAYINLARI

Şiir Dizisi : 1

Selânik Caddesi 7, Kat 1, Kızılay
ANKARA

Basıma Hazırlayan Ahmet Say / Dizim, Basım ve Cilt
Şafak Matbaası, 29 57 84, Ankara / İkinci Basım : Aralık 1979

AHMET TELLİ

HÜZNÜN İSYAN OLUR

türkiye yazıları

Ahmet Telli 1946 yılında Çankırı - Eskipazar'da doğdu. Hasanoğlan ve Pazarören Öğretmen Okullarında okudu. Tekirdağ ve Siirt'te dört yıl köy öğretmenliği yaptıktan sonra Gazi Eğitim Enstitüsü'nün Edebiyat Bölümünü bitirdi.

Yazılarını ve şiirlerini FORUM, İMECE, ILGAZ, VARLIK, EVRİM, YENİ TOPLUM, YENİ DERGİ, TÜRK DİLİ, HALKOYU, OLUŞUM, DÖNEMEÇ, SAÇAK, FELSEFE, TÜRKİYE YAZILARI, SOMUT dergileriyle, YENİ ORTAM, CUMHURİYET, CUMARTESİ ve KURTULUŞ gazetelerinde yayımladı. «Varlık» dergisinin 1972 yılında açtığı eleştiri yarışmasında kendisine ikincilik ödülü verildi.

«Türkiye Yazıları» dergisinin çalışma kurulu üyesi olan Ahmet Telli'nin ilk kitabı «Yangın Yılları» adıyla Aşama Yayınları arasında çıktı. «Hüznün İsyan Olur», şairin ikinci kitabıdır.

«şen olasın halep şehri»

1. GURBET MUTLAKA OLACAKTIR

I/

Gurbet ne ki yüzyılımızda
demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu her yerde insanın
gurbet mutlaka olacaktır

Sevda ile hasret varsa eğer
Zulüm varsa mahpusluk varsa
Ayrılıklar yakıyorsa içimizi
Gurbet mutlaka olacaktır

Solgun bir ışık altında yazılıp
uçları yakılan mektupların
yarısı ağıtsa yarısı türküdür
ve gurbet mutlaka olacaktır

Bekleyişlerle direnen ömrüm
dağlamaktaysa bağrını hicran
ve kıskıvrak sarıyorsa keder
gurbet mutlaka olacaktır

Oyalı bir mendilin kanaviçesindeki
sabrın kararttığı gül demetine
usulca düşüyorsa bir damla göz yaşı
gurbet mutlaka olacaktır

Gerçi taş baskısı kitaplar
işportaya düştükten bu yana
hüzünden epey uzaklaştık
Ama gurbet yine de vardır

Suyun serin göğsüne daldırılan
kızgın bir demirdir gurbet
Toplar bin yıllık duyarlıkları
ve acıları hiç eskitmeden

Gurbet ne ki yüzyılımızda
demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu her yerde insanın
gurbet mutlaka olacaktır

II/

Hiçbir şey gideremez iç sıkıntılarını
memleketinin şarkıları ve tütünü gibi
ve usulcacık okşar
karadeniz vapurunu nazım
yanar elleri

Zamanın bağrında kanayan
birer zakkumdur her sürgün
hasretin elleriyle yoğurur hüznü
ve kanatır gurbetin
kadim yarasını

Dersim sürgünden de öte bir şey
zilan bir kerbela'dır aslında
hâlâ anlatılır ki aşiret çocuklarına
bir zulümdür gurbet
zulümden de öte

Gurbet ne ki yüzyılımızda
demek de bir yabancılaşmadır
Çünkü varolduğu sürece
dünyada zulüm
gurbet mutlaka olacaktır

2. SESİNİN KUŞLARI SUSUNCA

Öyle yorgun düşmüşüm ki
acının mavzerini taşımaktan
bulanık sular basıyor birden
bütün mevzilerimi
sonra çöle kesiyor içim

Bu alaturka şarkılar da
fena kanırtıyor bazan
anıların ve acıların kabuğunu
gagalıyor kanatırcasına yarayı
susamış bir kerkenez

Sesimin pınarı kuruyor
susunca sesinin kuşları
Uzayıp giden bir bozkır
kesiliyor dudaklarım
kavruluyor yalım yalım

Sesini ver bana dilinle
Su verir gibi yaralı bir hayvana
sesinin bütün gözelerini
çevir dudaklarımın bozkırına
yoksa dilim dilim edecek acılar beni

Acının her gözeneğinden
hüznün ilmiklerini geçirip
dokudum şiirin kilimini
şimdi nakışlamak istiyorum
yalnızlığın dört duvarına sesini

3. KUŞLAR

Kuşlar mı
ki çok şey denildi
şair dilinden

Yüzlercesini suladık
göleğinde sevdanın
dokuduk
gönül yumağında renklerini

Gizimizi bildiler de
ihanetlerini görmedik hiç
ılık bir öpüştü
türküleri

Kuşlar mı
ki şimdi
çok uzak yüksekte
öpsen
büyüyemezsin ki

İhanet ettik
türkülerine
baharın

4. BİR HÜZÜN MEVSİMİNDEN ÇIKARKEN KALBİM

Ayrılıkların puslu aynasındadır
bekleyişlerin solgun yüzü
Bekleyişler ki demlenişidir sabrın
damıtır sessizliği ve üzüncü
damıtır gurbetin kavruk memesinden
ve emzirir
hasretin yanık yüzlü çocuğunu

Sen ey sabrın ve üzüncün dervişi
başını zamanın göğsüne koy
ve dinle yalnızlığın iç çekişlerini
Yalnızlıklar ki suskun bir akşam üstüdür
usulca örtünecektir gecenin sessiz tülünü
ve düşecektir ince bir rüzgârla
hüznün harmaniyesi

Ey yenilgilerin bezgin kuşu
suskunun sarı sıcağındasın bunca zaman
Bataklıklardan sızan sinsi ve pis
bir kokudur içinde tortulaşan kuşku
Ve bulutsu bir ağırlığın yüküdür
gittikçe ağırlaşan
gittikçe yüreğini zonklatan

Sen ki şafağın güğümüsün
imbikle göğsünde göğün sütünü
ve emzir sönmekte olan yıldızları
Sonra başını solgun bir demet gibi
hasretin kuru dallarına koy
dinle köpüklü kıyıların çağlayanını
imbat'ın serin elidir yüzünü okşayan

Güneşi kopar dalından ellerine al
ve durmadan canını yakan sözü
batır şiirin kalbine
akıt artık umudun billur ırmağını
kavruk çölüne yüzümün
ve bir sevda gibi yanaş
hayatın kıyılarına

Yoksa ey kalbim
tel bile olamazsın şiirin sazına

5. HER NASILSA YALNIZSIN

Her nasılsa yalnızsın
Bir giz gibi deliyor yüreğini
can sıkıntılarının burgusu
ve hep bir şeyler eksik gibi
bir şeyler bekler gibisin

Yeni bozgunlar
yeni yenilgiler peşindesin
Bir bozkır kuraklığına dönmüş için
Oysa yalnız bir öpüştür
gurbeti türkülere dönüştüren

Çoktandır su vermedin
çiçeklere ve yüreğinin çeliğine
Zaman terkisine almış da öpücükleri
koşuyor sessizliğin ve yalnızlığın
iyotlu kıyılarına

Bir yol ayrımı ki yanlışla doğru
hüzünlerle sevinçler kolkola
Sen ki ey kalbim
yanlışları ve hüzünleri taşıdın
bunca zaman

Taşıyamaz yüreğinin batık sandalı
bu yalnızlığı, bu can sıkıntılarını
Yaşam gelincikler gibi beklerken seni
gecenin kapısını çalma
ey kalbim

6. BİR DİRENMEDİR HASRET

Uç verirken yüreğinin kıvrımında
sürgün sancısı solgun bir gülün
ağar gözlerinin yorgun peteğine
bal acısı ile yüklü hüzün
ve dinlenir göğsünün harmanında
yaman koşucusu bekleyişlerin

Zamanın biriktirdiği ve acılaştırdığı
kavruk bir direnmedir hasret
Üfler acıya ve zamana karşı
kerem yalımını sevdaların
ve yaratır nice yenilgilerin yıkıntılarından
mermer anıtını umudun

Bin umudunu işleyerek bir mermere
direnir hasretinde acının nakkaşı
Zulmün kayasını delerken ferhat
fışkırır sevdanın kararttığı zakkum
ağar hayatın dallarına
ve açılır kerem gülleri
hasretin gonca bağrında

7. BUNCA AYRILIKLARDAN SONRA

O yorgunluğun kitaplarındaki
umutsuz sevgiler miydi düşleri eskiten
bir kez miydi tam yüreğimize saplanışı
o kemirgen kuşkuların
o yabanıl uğultuların

Ömürboyu yalnızlık yargılısının
buluvermek birden kerem sevdasını
canımızın çekirdeğinde
üstelik
bunca ayrılıklardan sonra

Soyunup bütün kitaplardan
hüzünden ayrılıklardan
aşmak istesek de masal dağlarını
tutabilir miyiz yelesini
o tanrısal atların

Dinlenirken sevginin billur ırmağında
güneş kararıyor nedense apansız
çatlıyor yüreğimizde yalnızlık tohumu
ve gurbet
batırıyor dişlerini etimize

8. YALNIZSAN EĞER

Hayatın mayalandırdığı
sessiz bir özsudur acı
birikir yüreğinin koyaklarında
ve ağar gözlerine ağır ağır
Bulutlar yere inmiştir artık
ya da gurbettesindir
    Unutma

Bir hayalet gibi kapındadır
yalnızlık denilen şey
ufkun kararabilir birden
için çölleşebilir
Kaçışın bile bir adımdır
ya da dönüşündür kendine
    Unutma

Her sayfası kederle kararan
bir hüzün defterine döner günler
ve her sabah «merhaba hüzün»
«merhaba yalnızlık»
diyerek başlarsın hayata
Ama hayat bağışlamayacaktır seni
Unutma

Üstelik günlüğü yoktur hüznün
hiçbir zaman da tutulmayacaktır
Serüvenlerin yorgun yeniği
elleri titreyen yaşlı bir kadındır hüzün
ya da hasta bir tanıdıktır ancak
hepsi o kadar
Unutma

9. ŞEN OLASIN HALEP ŞEHRİ

«İşte geldim gidiyorum
Şen olasın halep şehri»

Hiç kimse senin kadar
yakıştıramamıştır hüznü kendine
Hüzünler ki aşkın ve şiirin
yıllanmış şarabıdır
damıtılmıştır acıların imbiğinden
Hüzünler ki şairlerin yüreğinden uçuşan
sararmış çiçek tozlarıdır
Biraz da şairlere özgüdür hüzün

Bozkırın yalımına direnen
solgun bir gül gibi yüzün
Acının, sabrın ve yalnızlığın
sessizliği sararıyor
yorgun güzünde alnının
Ve artık bir şey bırakamıyorsun
beklevişlerden başka kendine
Biraz da şairlere özgüdür bekleyiş

Hiç kimse senin kadar
alışkın değildir ayrılıklara
Ayrılıklar ki nişanlısıdır hasretin
acılar ve türkülerle çeyizlenir
bekleyişlerin sararan güzüne
Ve hasret kızıl bir güldür
ayrılıkların mendiline nakışlanmış
Biraz da şairlere özgüdür hasret

Kerem'i kül eden yangındır gurbet
ferhat'ın sabrıyla çatlayan kayadır
Sarınarak acının yorganına
sararmış bir yaprak gibi nakışlar
bekleyişlerin gergefine hüznü
Gurbet biraz da halep demektir
söylenir adı efsane efsane
Biraz da şairlere özgüdür gurbet

Ayrılıkların çanı vurduğunda
savrulur pişmanlığın kızgın külleri
Bütün sevdalar hasretin yalımıyla tutuşmuş
bir bozkır türküsüdür
kerem'in kavruk bağrında
Ve yollara düşmenin zamanıdır artık
şen olasın halep şehri
Biraz da şairlere özgüdür ayrılıklar

10. G U R B E T

Bir bulut gibi sarıp sarmalayıp
ılıkça örterken üstümüzü gece
biriktirir yeraltı suları gibi
acının ince sızıntısını içimize
Ve dudaklarımızda sıla türküleri
savurur nice sevdaların yangınını
canevimize

Efkâr duman dumandır artık

Bozkırın bir çığlığıdır bozlak
ince, derin ve sessiz bir sancıdır
Bıçak gibi saplanır kimi kez
kimi kez kor gibi düşer bir yanımıza
Kavurur yalnızlığı ve hasreti
ciğer pare pare olur
Yüreğimizi alıp götürür de
serer çakır dikenlerine
Kanar artık sessiz sessiz
kanar ince ince sol yanımız
ölümden ağır basar ayrılık

Sevdasını haykıramayan
üzünç yüklü bir çobandır bozlak

Acının, sessizliğin
ve kıtlıkların diyalektiğidir bozkır tarihi
Belki yaşanır orta anadolu'da
belki hep
ve hâlâ
yağmur dualarına çıkılır
Ama gülmez buralarda toprak
bire yirmi verdiği görülmez
Hasretin kavruk çocuğudur o
bu yüzden hep çatlaktır yüzü
ve on beşine gelmeden gurbetçidir

Ve artık sevda
uzayıp giden tren yollarındadır

Sonra bir hoyrat harelenir
yanağımızdaki şark çıbanında
kurumuş bir gül gibi kalır izi
Hakkında ferman çıkarılan
bir sevdanın mührüdür bu
Sevdalar ki süphan'da esen bir rüzgâr
Sevdalar ki vadilerin bağrını yarıp giden
taşkın nehirlerdir
Ne osmanlı'nın tuğrasını taşır
ne de süleyman mührünü
Zulümlere kıtlıklara uğramış
mahpuslara zındanlara sürülmüş
tütün gibi kıyım kıyım
kıyılmış da yüreği
bel bağlamamış hayına
direnmiş bin yıldır
direnmiş töresinde sevda
tanıktır buna dağlar

Dağlar dile gelmişse masallarda
boşuna değildir ol sevdalar

Ve dağlar
eşkıya dağlar
Kaçak sevgililer gibi
yaslanır da birbirinin omzuna
bir şivanın feryadını iletir
telgraf telleriyle efkârımıza

Töresini devlet basmış
bir aşirettir hoyrat

Biz ki günde sekiz saat on saat
gürül gürülken fabrikalarda atelyelerde
batırırken öfkenin hançerini
öksürüklü ciğerlerine kentin
akşam olmaya görsün
bir bulut gibi sarıp sarmalayıp
ılıkça örtünce üstümüzü gece
birden suskunlaşıyoruz sıla türküleriyle
kendini dinleyen acemi aşık gibi
bir mahzunluk çöküyor üstümüze
ve emziriyor sevdayı sessizlik

Sessizlik ki öfkenin bileytaşı
ve şiirin emzirilme saatidir

Yalayıp geçse de bir yalım
bozlak ve hoyratlarla yüreğimizi
ciğerimizi pare pare etse de hicran
bezginliğin ahlarına
bırakmıyoruz kendimizi
Bir grev arifesinde
ya da direniş günlerindeymişiz gibi
omuz omuza geliyoruz barikatlarda
ve çiviliyoruz gurbetin kahrını
sevgilimizin fotoğrafıyla yan yana

Bağrına ateş düşmüş bir bozkır
ve sevdayı emziren bir hicrandır gurbet

sevdalar duman olur

1. BAL ACISI

Meydan okuyarak zamana
tanrıya ve aşka
bir palet toprağın gizemini
çivilemişsin tuvaline
özleştirip bakışınla

Bakışın ki
kısaltır özge aşkları
sokar dergâhına
secde ettirir
Varılmaz uzaklıktır bakışın

Çöreklenmiş alaycı bir gülüş
dudaklarının hayın kıvrımına
iki yüzlü
küçümseyici
ve sevdalı

Belli etmesen de üşüyorsun belli
Al omzuna harmaniyeni ellerinle
Ellerin ki dokur zamanın tezgâhında
aşkın bin türlüsünü
inceliğin ve hüznün bin türlüsünü

Ufkun sisli ve alıngan
hiç doğmuyor güneşler
hiç doğmayacak
sanki zaman
hep ortaçağ

Sonra büyük göç kuzeye
Yüce dağlardan aşarken yüreğinde
deniz tutması gibi bir esriklik
ve ayrılıkların buruk tadı
hüzünle seyretmiştin üzüncün yurdunu

Acı bir damla göz yaşı olmuşsun
kimi iklimlerde
Kimi yerde masallara girmişsin
Geceler kadar gizli anlamlara
öpüşler gibi sinmişsin

Ve sen hep bir tülün düşsel gerisinde
düşsel kalacak olan yaşlanmadan
kalımlı sevgiliymişsin
Derler ki hâlâ o düş ülkelerinde
bal acısı imişsin

2. YALNIZLIĞIN AYRIKOTLARI

Toprağı nasıl kavrarsa ayrıkotları
ve nasıl çölleştirirse usul usul
öylece sarmış seni yanlışlar
ve çürütmüş yüreğindeki öfkenin
dayanıksız tohumlarını
çorak bir toprağa döndürmüş içini

Zehirli sütleğenler sürülmüş ökselere
sinsi bekleyişler gibi yapışkan
iğrenç gülücükler serpiştirilmiş
ve belli ki sen
konacaksın acemi sekişlerle
yalnızlığın bu hayın ökselerine

Ve şimdi uysal bir kedi gibi sokuluyorsun
gergefini sessizce işleyen gecenin koynuna
Usulca okşuyorsun yalnızlığını
usulca ve sessizce yaşamak diyorsun buna
oysa hayat
açılmamış bir yumak gibi duruyor ellerinde

Ah yalnız kuş
belli ki sen bilemeyeceksin uçmayı

3. SESSİZLİĞİN ÇANLARI

I/

Bir çığlığın sessizliğidir
derin suların dinginliği
ki çınlar yüreğinin
kararan kayalarında

Derin suların dinginliği
çatlatır yüreğinde korkunun tohumunu
çünkü sessizlik en büyük ustadır
düşü gerçeğe dönüştürüverir apansız

Isırır bir hançerin yılan dili
gibi çatallaşan çeliği
Sonra yalnızca öyküler kalır
ve sen onu yaşarsın çaresiz

II/

Dirhem dirhem tartılmaz ki dostluk
yaşanmaz ki vermesini de bilmeden
damla damla birikirken bir şeyler
boş bir tapınakta birden
çalar gibi olur çanlar

Ve yaşamın hesabını
veremezsin bir türlü kendine
Sonra boğuntular
sessiz haykırışlar
karanlık sokaklara çeker seni

Çanlar beyninde asılı duran
madeni bir gökkubbedir artık
kulaklarına balmumu da akıtsan
delecek beynini bu çığlığımsı sessizlik
ve bu katran gibi yalnızlık

4. KONUKLAR

Konuklar bir şeyleri alıp
bir şeyleri bırakıp gittiler
Bütün sigara tablaları dolu
fincanların kimi boş
kimi yarım
kiminde dudakların izi

Duvarlarda hâlâ
o içtenmiş gibi yankılanan
çıngıraklı kahkahalar
ve perdelerin kıvrımına gizlenip
seyrediyorlar hâlâ
bırakıp gittikleri kulaklarıyla

Ah evet susturmalı şu
dönüp duran plağı da
kaçıncı kez dinlenildi bu gece
bu madeni sesli kadın
sevilen yanını da yitirdi
her yeniden döndürüldükçe

Konuklar gittiler
götürdüler çoğu sıkıntıları
yeni sıkıntılar bırakarak yerine
çın çın çınlayan bu oda mıydı
daha biraz önce
Ah evet konuklar gittiler

Şimdi hemen avuç avuç
soğuk sular serpip yüzüne
çekmeli derin derin kahkahasız havayı
ve açmalı bütün pencereleri ardına dek
Gökyüzü yıldızsızmış
Olsun

Gökyüzü kadar karanlık
ve yıldızsız değil yüreği
bölüştü neyi varsa konuklarla
saklısız gizlisiz bir bütündü bunca zaman
bunca zaman acının iğnesi
çizip durdu içinin plaklarını

Açılan pencerelerden fırlayıp
giderken çın çın kahkahalar
kulaklar, süzgün gözler
ve pırlanta yüzüklü ince eller
doluyor ağır ağır bir linyit kokusu
başlıyor gezinmeye bütün köşeleri

Ah evet yine de kalmıştı
yüreğinin en kuytu yerinde
çığlığımsı kahkahaların giremediği
küçücük bir sığınak
baharı orada yeşertmekti umudu
gizlemişti bütün konuklardan

Koltuk, masa, çekmece, kitaplık
derken sızıyor o ağır linyit kokusu
yüreğinin en kuytu yerine
kararıyor artık son aydınlık bölge de
başlıyor kan kusmacasına
bir baş dönmesi

Bir mal beğenircesine
gelip pazara çekmişler
ve bölük bölük etmişlerdi yüreğini
Konuklar! Ah evet onlar
çoktan gitmişlerdi sıkıntılarını
ve gizlerini yüklenip

Sunulacak
neyi kaldı ki
pare pare yüreğinden başka
çıngıraklı
kahkahalı
yeni konuklara

5. SESSİZLİĞİN KUŞLARI

Sessizliği bitirdin mi susar kuşlar
hayın tanıklar tutar bütün yolları
üstelik birer iskelet gibi sırıtırlar
ve iğrenç suratlarından
gecenin katranı damlar

Çorak bir topraksa yüreğin
çatlamışsa susuzluktan
— sevgisizliktir bu unutma —
Sevgiler ki hayatın cıvıldayan kuşlarıdır
hiç mi hiç şakımazlar oralarda

Şakımazsa bahar derin sularında ormanın
yansımazsa sevgilerin billur ırmağında hayat
hep yasta kalacaktır o çok ötüşlü kuşlar
sevdalar duman olacaktır artık
duman duman olacaktır hayat

6. DOĞUNTUNUN YILAN ISLIKLARI

Yalnız sevgiler kandilinde
titrek alevi hüznün
çarpıyor sapsarı toprağına yüzünün
ve akıyor mumyalaşmış bir korku
pencerelerden

Saatlerin kadranlarına asılmış
binlerce ton izmarit kokusu
sessiz dualar mı
ilençler mi büyütüyor
ağırdan yürüyen zamanı

Düşerek şamdanların
paslanmış yüreğinden
kapaklanıyor kuştüyü yastıklara
sarsılıyor hıçkırıklarla ve öpüyor
aldanışlarının oyalı mendilini

Nasıl da deliyor isterik kahkahalar
kulaklarının karanlık kuyusunu
doluyor romanlarından fırlayan
kötü kahramanlarla her yanı
haykıramıyor

Karıncalanan kasıklarında
yürüyor bir engerek
kanlı dişleriyle gülüyor, ısırıyor
saplanıyor iki kaşının ortasına
yalnızlıklar, aldanışlar

7. SESSİZLİĞİN YORGUN GÜZÜ

Dingin sularındasın acının ve
selvilerin kuşluk serinliğinde
usulca okşanan esmer güz
yapraklarında oynuyor giz
çeviriyor acının aynasını kendine

Ne kalmışsa sevgiden, neyi
bırakmışsa isteyerek
perdelerin kıvrımında örümcek
gibi geziniyor şimdi
dokuyor sessizliğin güz kilimini

Çok uzak ve çok beklenen
bir şey var gibi
doluyor akşamlarına birden
batırıyor canına sivri dişlerini
az değil sessizliğin öğrettiği

Az değil öğrettiği usta sessizliğin
çirkin bir yontu gibi duruyor orada
pelteleşiyor o hayın gülüş
göz çukurlarında
damıtıyor üzüncü akşamlarına

Hüznün kekre cemresi düşünce şiire
sızlatıyor yüreğini gündönümleri
ve yorgun dönüşler bıkkın serüvenlerden
hiç kaldırmıyor içi artık o hüzünleri
bir hırsız gibi dönüyor kente

8. SEVDALAR DUMAN OLUR

Kaçamak sevinçlerle
döndürür çıkrığını zamanın
Damıtır alıngan iç çekişlerini
hasretin imbiğinden

Çok düşlü, sessiz
ipliklerle düğümlenir hüzünlere
ve vurur yüzüne çeyiz
sandığının ceviz gölgesi

Biriktirir karataştan
sızdırır gibi üzüncü
ve zaman gittikçe zulümleşen
bir karadüştür göğsünde

Yaslanır dalgın dünyasına
ürkek direnmelerin
sessiz haykırışlar yankılanır beyninde
— ya sen çatla ey sabır taşı, ya ben!

Solar ilk aylarda gül çiçek
sessizce dönüşür ayva sarısına
bitmez gibidir yalnızlığın göz yaşı
dökülür bekleyişin oyalı mendiline

Durgun bir deniz gibi
durur göğsünde fırtınalar
patlayamaz
çeyizlenir hüznün kanaviçesine

Sessiz, gül kokulu
ve üzünç çağındadır
hep ağıta çalar
gizliden söylenen türküler

Kopar yüreğindeki tel apansız
biter en güzeli başlangıçların
hangi yanıdır sessizce kanayan
bilmez

Yaşamak duman olur artık
Kırık şamdanlar gibidir bekleyişler
Kapanır perdeleri yorgun akşamların
Sevdalar duman olur

Anlar ki beklediği
hep
elin oğludur
bunca zaman

Değmez!

9. HAYATIN UÇURUMLARIDIR YALNIZLIKLAR

I/

Gül aydınlığı gibi düşer kimi kez
dal uykularının yüzüne gün ışığı
Kuş cıvıltıları sarar bütün dünyayı
ve bir sevinç dolar yüreğine apansız
Uzanıp bütün pencereleri açmak
merhaba demek ister güneşe
— merhaba yaşamak
— merhaba dünya
— merhaba ey sevda

Ne ki ömürsüzdür gül sevinci
parçalanmış bir gökyüzüdür yaşamak
Donup kalır dudaklarında bir hüzün
ve çiğ tanelerine döner türküler
Türküler hüzne dönmüşse eğer
geriye ne kalmıştır zaten
paramparçadır yaşamak
paramparçadır dünya
paramparçadır sevdalar

II/

Paramparça da olsa sevdalar
yine de kalmış olabilir
küçücük bir mavilik gökyüzünde
      bir sevda kırıntısı
            avuç içi kadar bir umut
Yuvalarından düşmüş kuş yavrularını
alıp ısıtmak ister yüreğinin yangınında
ve yeniden boyamak
kalımlı bir maviyle gökyüzünü
sonra usulca azat etmek
kuş cıvıltılarını

Ne ki zaman
sıkar acının zembereğini usul usul
sıkar bir kuyudan su çeker gibi sabırla
Bir yanda köpüklü çağlayanlar gibi öfke
bir yanda boğuntunun yılan ıslıkları
ekler birbirine bin bir parçayı
ve yaratır kendi elleriyle
gökyüzünü
      — günaydın
      — günaydın
      — günaydın

III/

Gün
aydın olmaz yine de
Gün
    karadır
    karanlıktır
Gün
    yorgun bir dev gibi
        boylu boyunca uzanır
            içinin sokaklarına
Ne pencerelerden bir ışık sızar
ne çocuk sesleri duyulur
Her şey biter bekleyişlerden başka
ve sanki bir adım ötede
evde kalmış kızlar için
idam mangaları kurulur
Çığlıklarsa bir çığ yuvarlanışıdır
kulaklarının karanlık uçurumlarında
    uçurumdadır sevda
    uçurumdadır umut
    uçurumdadır yaşamak

Ve artık ahşap oymalı konakların
ayva ve gül kokulu sessizliğinde
mahzun ve kederli bir fotoğraf
gibi iliştiriliverilmiştir bütün bir ömür
karanlık aynalarına bekleyişlerin

Efsaneye dönmüş bir güzelliğin sonu
sevdaların duman oluşudur bu

10. HÜZNÜN İSYAN OLUR

I/ DELİ KUŞ

Deli kuş bilir misin nedir
türküler kadar sevdalanmak
duyabilmek yüreğinde
bir depremin uğultusunu

Suya düşen bir karanfilse yüreğin
bırak kendini ırmağın türküsüne gülüm
vursun seni o taştan bu taşa
o çağlayandan bu çağlayana sürüklesin

Kavgadan uzak kalmışsan
sevdadan da uzaksın demektir
devinmez yüreğinin mağması
çatlamaz sabrın karataşı unutma

II/ YAK SEVDANIN ÇIRASINI

Ne hüzünler kurtarır seni
ne çeyiz sandığının ceviz gölgesi
ve ne de acının sesduvarındaki
yorgun ve bıkkın bekleyişler

Acılar karartmışsa bile günlerin duvağını
düşürmüşse de ilkyazın tomurcuklarını fırtınala·
hayat kendini yeniden yaratan bir bahardır
verecektir en olgun meyvalarını mutlaka
yeter ki hüzünler sarartmasın yüzünü

Yak sevdanın çırasını türkülerle
barajını yıkan bir ırmak gibi katıl hayata
ve hüznün isyana dönsün artık
bitsin bezginliğin ölümcül suskunluğu
evde kalmış bir cinsellik
değildir çünkü dünya

III/ SEVDALAR DUMAN OLMAYACAK

Acının bağrından
mavi bir çelik gibi fışkıran öfke
dünyayı değiştirecektir mutlaka
Yani hayat
kendini yeniden yaratacaktır
ona sahip çıkan ellerde
ve bu yüzden öfke
sevda gibidir kimilerinde

Yüreğinin pas tutmakta olan kıvrımları
sarsılsın bir an öfkenin gökgürültüsüyle
beyninin her hücresi bir gerilla gibi
kuşansın pusatlarını ve sokağa çıksın
ve bir hançer gibi saplansın
puştlukların ihanetlerin bağrına
Bak o zaman nasıl bitecek yanlışlar
ve cehennemleşen yalnızlığın
Hüznün isyan olmuştur çünkü

Sevdalar duman olmayacak o zaman

dörtlükler

PİRSULTAN

Solgun bir gülün usulca kanattığı yara
ağacaktır hazin bir gülümseyişle zamana
ve berdar edecektir her mevsim yeniden
gülleri ve gülümseyişleri ol hızır paşa

KARACOĞLAN

Halk dilinin yerleşik konuğu
sevda göçebesidir karacoğlan
ve sazının düzeni bozulmadıkça
beyler sofrasının kadim dostudur

DADALOĞLU

Çeliğine öfkenin şahini nakışlanan
bir aşiret hançeridir dadaloğlu
binboğa'dan kılçadırı sökünce ferman
saplanır bağrına kaltak osmanlı'nın

NAZIM HİKMET

Resimlerdeki kuşlar gibi el sallamıyor sana dostlar
hâlâ tepeden tırnağa kavga, hasret ve ümitten ibaret
ve hâlâ başı bulutlarda bir çınar gibi esenliyorlar
Yanımızda değil, yanan kanımızdasın ey nâzım hikmet

BEDREDDİN ÜSTÜNE DÖRTLÜKLER

«Ne zaman diye sorma, ne zaman
yaprağın fetreti gülün kıyâmına
gülün kıyâmı ağacın isyanına
dönerse işte o zaman»

(Hilmi Yavuz - Bedreddin Üstüne Şiirler)

1. ESİNLENEREK

El yazması divanların güz solgunu ve altun işlemeli
hüznünden göçüp ol varidat'a gelince sıra
nâzım ile hilmi yavuz usulca ağıyor sözlerime
ve ben öylece düşüyorum bedreddin dergâhına

2. BEDREDDİN MÜHRÜ

Nâzım'dı bedreddin mührünü kazıyıp
şiirin yanağına bir gül gibi yakıştıran
ve tarihin harmanisini ipekli bir
mendil gibi usulca üstünden sıyıran

3. BÖRKLÜCE İLE TORLAK KEMAL

Deliorman'dan esen derin rüzgârların
uğultusudur börklüce'yle torlak kemal
iki ellerinde varidat eğinlerinde ölüm
fermanıyla yürürler fetret diyarına

4. DOĞU

Bedreddin doğu'dur ve güneş
torlak kemal'le börklüce'nin elinde
atılmaya hazır bu huruc
vakti gelince

5. BEDREDDİN

Güneşin batmasıyla bir uğultu
duyulur serez çarşısından
ki güneş de batar bilir bunu
börklüce ile torlak kemal

6. DELİORMAN

Huruc eden sevdaların hüznünü
taşıyamaz ki gecenin yüreği
bu yüzden güneş yine de doğacak
ve hüzün isyan olacaktır ey deliorman

7. VAKTİ GELİNCE

Bir ucu deliorman'dan çıkarken
bir ucu serez'e varmışsa halkın
huruc etme vakti gelmiştir artık
sazına iyi dokun ey pir sultan

8. VARİDAT

Zulmün granitini oyadursun ferhat
ve sazını inletedursun pir sultan
kerem yana yana kerem'dir
varidat'sa bir gerilla günlüğü

NERUDA

Kanayıp durmaktayken yüreğindeki ispanya
arakaunya'nın yeşil yangını, zümrüt kılıçlı
bromelizaları da soldu bağrında ey neruda
çiçekler de yitirdiler şili'de onurlarını

LORCA

Granada kırlarının tuzlu ve serin seheri
üzünçle dinler sevda serçesinin ezgilerini
Ey federico dokun artık tellerine gitaranın
dağılsın bulutsu hüznü yaralı ispanya'nın

«MERHABA HÜZÜN»

Beklenmedik bir anda terkedilmişsindir bütün
[sevdiklerince
suçlamak istemesen de hiç kimseyi üzünçle
[yanmakta yüzün
adını bile koyamadığın bir boğunç dolmakta şimdi
[yüreğine
ve usulca ağmaktadır gözlerinin peteğine ağulu bir
[hüzün

HÜZÜN VE SEVDA

Dinçer Kişoğlu'na

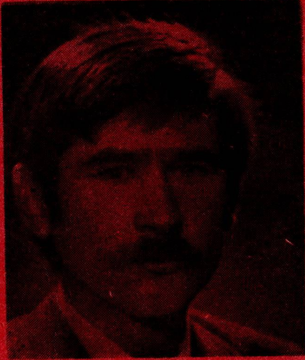
Biz ki hüznü sevda diye belleyip
öylece almıştık şiirimizin kirmenine
şimdi bir gündönümündeyiz artık
ve elveda demenin zamanıdır hüzne

İ Ç İ N D E K İ L E R

Şen Olasın Halep Sehri :

Sevdalar Duman Olur :

2. BASKI

Firarlık günleri, gergin günlerdir. Benim için bu gerginliğin tek bir ilacı vardı: «Memleketimden İnsan Manzaraları»nı okumak. Dünyanın tüm siyasal kaçaklarına öneririm. «İnsan Manzaraları»ndan rasgele bir bölümü bile okusalar, her zamankinden sâkin olurlar, direnme güçleri artar, bilenirler, tokmak gibi olurlar, kor gibi olurlar, şaşmaz bir doğrulukla yerinde bekleyen kutup yıldızı gibi olurlar...

Elinizdeki kitabı okurken de aynı duygu kapladı içimi. Aynı kültür çizgisinin insanları değil miyiz? Evet, hüznün isyana dönüşür kardeşim!

AHMET SAY

25 LİRA